

# Förnybart 2030

## Bilder för alla

- Riktlinjer och tips för tillgänglighet



Detta dokument har tagits fram av ETU AB på uppdrag av Förnybart2030 som finansieras av Europeiska Regionala Utvecklingsfonden, Region Jämtland Härjedalen, Region Västernorrland och Biofuel Region. Framtagen 2024 12 13.



Medfinansieras av  
Europeiska unionen



Region  
Västernorrland

BioFuel Region™

REGION  
JÄMTLAND  
HÄRJEDALEN  
JEMHTEN HERJEDALIEN DAJVE



# Bilder

Bilder är viktig för många användargrupper, särskilt för personer med kognitiva funktionsnedsättningar, dyslexi eller synnedsättningar. En bild kan ofta säga mer än tusen ord, vilket gör den till ett kraftfullt verktyg för att förmedla information snabbt och tydligt.

Genom att använda tydliga och beskrivande bilder kan du göra information mer tillgänglig och lättare att förstå. Det är viktigt att alla bilder har en alternativtext (alt-text) som beskriver bildens innehåll för de som inte kan se den.

## Vilka tillgänglighetskrav måste du uppfylla

- Beskriv bilder och innehåll som inte är text, WCAG 1.1.1 (Nivå A).
- Text ska vara text, inte bilder av text, WCAG 1.4.5 (Nivå AA).

## Beskriv bilder och innehåll som inte är text

Det är du som avgör om bild ska beskrivas eller inte. Valet beror på i vilket sammanhang bilden placeras och vilket syfte bilden har.

Exempel en bild med en ros kan vara dekorativ om syftet med bilden är att visa att sommaren har kommit. Samma bild kan vara informativ om syftet med bilden på rosen är att beskriva den särskilda rossorten.

## Olika typer av bilder

### Informativa bilder

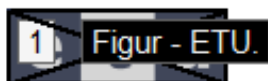
Informativa bilder är bilder som används för att visuellt representera begrepp eller information, som diagram, foton eller illustrationer. Det är viktigt att dessa bilder kompletteras med en textmotsvarighet, vanligtvis i form av en alt-text, som ger en kort beskrivning av den centrala information som bilden förmedlar. Denna beskrivning hjälper användare som inte kan se bilden att förstå innehållet och syftet med den.

### Exempel 1 Informativ bild med alt-text

Alt-texten är "Två röda äpplen med hjärtan urskurna i skalet" vilket beskriver vad vi ser på bilden.



### Exempel 2 Logotyp

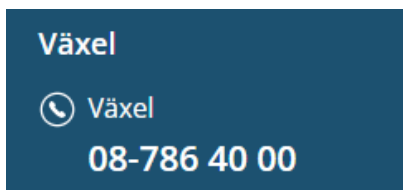


I ett dokument är logotypen vanligtvis inte klickbar. Logotypens bild bör ha en alt-text åtminstone en gång i dokumentet, eftersom den anger vem som är avsändare. Detta är särskilt viktigt om det inte finns någon annan text som tydligt anger avsändaren.

På en webbsida är ofta logotypen klickbar och leder till startsidan för webbplatsen. Alt-texten ska då inte beskriva bilden utan vart länken leder.

### Exempel 3 Bild, symbol som ger information

Bilden som föreställer en telefonlur är informativ för att den som ser förstår att det är ett telefonnummer. Bildens alt-text kan vara "Telefonnummer".



## Funktionella/klickbara bilder

Funktionella bilder används som länkar eller knappar bör beskriva den åtgärd eller funktionalitet som bilden representerar, snarare än själva bildens visuella utseende.

### Exempel 1 Logotyp som leder till startsida

På en webbplats är logotyper ofta länkade till startsidan för webben. För länkade bilder är det viktigt att målet för länken framgår i alternativtexten, inte beskrivningen av bilden.

## Exempel 2 Skriv ut

Om en bild av en skrivare fungerar som en knapp för att skriva ut en sida, ska alt-texten inte beskriva som skrivare utan bildens funktion som exempel "Skriv ut" eller "Skriv ut denna sida". Detta hjälper användare att förstå vad som kommer att hända när de klickar på bilden.

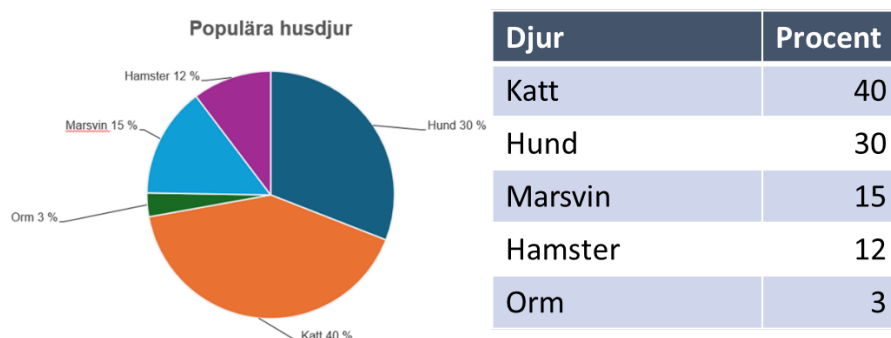
## Komplexa bilder som grafer och diagram

För komplexa bilder som grafer och diagram, där syftet är att förmedla detaljerad data eller information, är det viktigt att göra en fullständig textmotsvarighet.

Denna motsvarighet kan vara en utförlig beskrivning eller en separat text som förklarar alla viktiga data och insikter som bilden innehåller. Detta säkerställer att användare som inte kan se bilden fortfarande kan förstå och ta del av informationen.

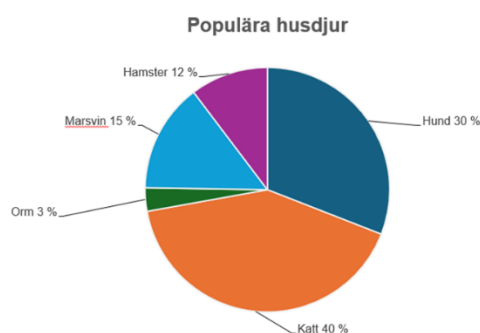
### Exempel 1 Cirkeldiagram med detaljer i tabell

Att skriva en kort alt-text är svårt om detaljer från cirkeldiagrammet är viktiga. Ett alternativ är att erbjuda ett alternativ presentation i form av en tabell. Alt-texten kan i exemplet vara "Cirkeldiagram som visar populära husdjur, läs i tabell"



### Exempel 2 Cirkeldiagram med hänvisning till annan plats

Att skriva en kort alt-text är svårt om detaljer från cirkeldiagrammet är viktiga. Ett alternativ är att erbjuda ett alternativ med detaljerna på en annan sida i ett dokument eller webbsida. Alt-text kan i exemplet vara "Cirkeldiagram som visar populära husdjur". I samband med cirkeldiagrammet kan du göra en länk "Beskrivning av detaljer av populära husdjur".



## Dekorativa bilder – bilder som inte ska beskrivas

Dekorativa bilder används enbart för estetiska syften och tillför inte någon viktig information för förståelsen av innehållet.

För dekorativa bilder på en webbplats kan alt-texten lämnas tom.

Beroende på vilket verktyg du använder för publicering kan du göra det på olika sätt exempel att du lämnar beskrivningen tom och verktyget lägger till koden alt="". Hjälpmedel som skärmläsare kommer att ignorera bilden. På en webbplats finns andra sätt att göra en dekorativ bild som genom att använda kodning för CSS och WAI-ARIA.

För dekorativa bilder i ett dokument märks bilden upp som dekorativ bild. Hjälpmedel som skärmläsare kommer då att ignorera bilden.

### Exempel 1 Bild som enbart används för design

Bild som enbart används för att särskilja delar på en sida ska märkas upp som dekorativ, bakgrundsbild.

### Exempel 2 Bild som har text som redan beskriver bilden

Om det finns en text vid bilden som har samma syfte så ska bilden märkas upp som dekorativ, bakgrundsbild. Exempel en ikon av en bock bredvid texten "Godkänt". Bilden är dekorativ eftersom texten redan beskriver dess syfte, och den kan därför märkas som dekorativ. Ett annat exempel är bilden med kuvert vid texten E-post. Bilden är dekorativ eftersom texten beskriver dess syfte.



## Text ska vara text, inte bilder av text

Text som är gjord som en bild är ett tillgänglighetsproblem. Detta eftersom texten inte är tillgänglig för alla användare exempel går texten inte att förstora eller läsa upp i vissa hjälpmedel. Ett alternativ är att placera text på bild. Det finns undantag som om bilden inte är en logotyp.



## Rekommendationer utöver krav

### Tips att skriva alt-text

- Håll alt-texten kort, max 120 tecken. Beskriv det mest relevanta utan onödig detalj. Till exempel: "Röd Ferrari" istället för "En vacker, röd bil av märket Ferrari som står parkerad på en grön gräsmatta."

- Avsluta alltid alt-texten med punkt. Detta ger skärmläsare ett litet uppehåll innan de fortsätter, vilket underlättar för den som lyssnar. Exempel: "Hund springer i parken."
- Undvik att använda fraser som "bild av" eller "foto av". Skriv direkt vad bilden visar. Till exempel: "Hund som leker i parken" istället för "En bild av en hund som leker i parken."
- Placera den viktigaste informationen i början av alt-texten. Om du behöver inkludera fotografens namn, placera det sist. Exempel: "Hund springer på äng. Foto: Erika Forssell."
- Alt-texten bör reflektera bildens syfte i sitt sammanhang. Till exempel, "Rött äpple" i en artikel om frukt, eller "Äpple som symbol för hälsa" i en artikel om hälsosam kost.
- Om bilden innehåller text som är avgörande för förståelsen, inkludera den texten i alt-texten. Till exempel: "Skylt med texten 'Varning för halka'."
- Om en bild har en bildtext som redan beskriver innehållet, behöver alt-texten inte upprepa samma information. Den kan vara mer allmän eller tom om all relevant information redan förmedlas.

## Tips att välja bilder

- Välj bilder som tydligt illustrerar det som beskrivs i texten. Bilderna bör förstärka och komplettera textens budskap snarare än att bara vara dekorativa. Till exempel, om texten handlar om olika typer av frukt, välj bilder som tydligt visar de frukterna. Till exempel, om texten beskriver hållbarhet, kan bilder på återvinningsprocesser eller miljövänliga produkter vara effektiva.
- Om du beskriver ett komplext ämne eller en process, välj bilder som hjälper till att förklara eller visualisera det. Diagram, flödesscheman och illustrationer kan vara användbara för att göra komplex information mer begriplig.
- Anpassa bilderna efter din målgrupps behov och förväntningar. Till exempel, om din målgrupp är barn, välj bilder som är färgglada och lättförståeliga.
- Genus och mångfald, Visas både män och kvinnor upp på bilderna? Visas en mångfald av personer på bilderna?
- Bilder bör stödja och inte distrahera från texten. Undvik överflödiga detaljer eller visuella effekter som kan dra uppmärksamheten bort från huvudbudskapet.

# Publicering av bilder på webb och i dokument

## Val av filformat

När du publicerar bilder, oavsett om det är i ett publicerat dokument eller direkt på webben, är det viktigt att du väljer rätt format. För fotografier fungerar JPEG bra eftersom det balanserar kvalitet och filstorlek. För logotyper eller grafik med skarpa linjer är PNG, SVG eller EPS att föredra eftersom dessa format behåller hög kvalitet även vid olika storlekar och upplösningar.

## Upplösning och storlek

Tänk på att använda bilder med tillräckligt hög upplösning för att de ska se bra ut på alla skärmar, men inte så stora att de gör sidan långsam att ladda. En upplösning på 72 DPI fungerar bra för webben, men du kan behöva justera storleken beroende på var bilden ska användas. Komprimera bilder utan att förlora för mycket kvalitet för att optimera laddningstiden.

## Hur du komprimerar bilder i dokument

När du publicerar dokument på webben är det viktigt att optimera bilderna så att de inte gör dokumentet onödigt tungt. Här är några metoder för att komprimera bilder:

- Använd bildredigeringsprogram som Adobe Photoshop, GIMP eller onlineverktyg som TinyPNG och JPEG-Optimizer. Dessa verktyg låter dig spara om bilder i mindre filstorlekar, samtidigt som du kan justera kvalitetsnivån.
- I Word eller PowerPoint kan du komprimera bilder genom att klicka på en bild, gå till fliken "Bildformat" och välja "Komprimera bilder". Där kan du justera upplösningen för att optimera för webben eller för e-post, vilket gör dokumentet lättare att ladda ned.
- Exportera som PDF. Om du sparar ditt dokument som PDF kan du ofta välja att komprimera bilderna vid exporten. Detta kan göras direkt i de flesta skrivprogram som Microsoft Word eller Google Docs, där du kan justera inställningar som "Låg" eller "Medel" för att minska filstorleken. Även i InDesign kan bilder komprimeras vid export till PDF.